

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 15 juli 2020, nr. 20192343, houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden bescherming van de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette tegen bladluizen (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette tegen bladluizen, 2020-2)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend voor het gebruik van Teppeki ter bescherming van de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette tegen bladluizen.

Artikel 2

De vrijstelling is slechts van toepassing indien de gebruiksvoorschriften in de bijlage bij dit besluit worden nageleefd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 20 juli 2020 en vervalt op 16 november 2020.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette tegen bladluizen, 2020-2.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
M.C. Beens
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via 'mijn.rvo.nl'. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst

voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT TEPPEKI (12 757)

Toegestaan is uitsluitend het professionele gebruik als insectenbestrijdingsmiddel door middel van een gewasbehandeling in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.0, Ctgj juni 2011) onder de vermelde toepassingsvoorwaarden.

Toepassingsgebied	Te bestrijden organisme	Dosering (middel) per toepassing	Maximale dosering (middel) per toepassing ¹	Maximaal aantal toepassingen	Minimum interval tussen toepassingen in dagen	Veiligheids termijn in dagen of uiterst gewasstadium waarop toegepast mag worden
Courgette (bedekte teelt)	Bladluis	0,16 kg/ha	0,16 kg/ha	3 per teeltcyclus	7	1
Komkommer (bedekte teelt)	Bladluis	0,08% (80 g/100 l water)	0,16 kg/ha	3 per teeltcyclus	7	1
Aubergine (niet-grondgebonden bedekte teelt)	bladluis	0,05% (50 g/ 100 l water)	0,10 kg/ha	3 per 12 mnd	7	1

¹ Verlaging van de dosering is toegestaan, maar van het maximaal aantal toepassingen en de andere toepassingsvoorwaarden mag niet worden afgeweken.

Toepassingsvoorwaarden

Draag handschoenen bij werkzaamheden aan behandeld gewas.

Gevaarlijk voor bijen en andere bestuivers. Voorkom dat bijen en andere bestuivende insecten de kas binnenkomen, bijvoorbeeld door alle openingen met insectengaas af te sluiten. Gebruik is wel toegestaan op bloeiende planten in de kas mits er geen bijen of andere bestuivers in de kas actief naar voedsel zoeken.

Let op: dit middel kan schadelijk zijn voor natuurlijke vijanden. Raadpleeg deskundigen (uw leverancier van natuurlijke vijanden, de producent van dit middel, uw adviseur) over het gebruik van dit middel in combinatie met het gebruik van natuurlijke vijanden.

Resistentie management:

Dit middel bevat de werkzame stof flonicamid. Flonicamid behoort tot de pyridinecarboxamiden. De Irac code is 29. Bij dit product bestaat er kans op resistentieontwikkeling. In het kader van resistentie management dient u de adviezen die gegeven worden in de voorlichtingsboodschappen, op te volgen.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te bestrijden is.

2 Adviezen

2.1 Noodsituatie

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van een noodsituatie.

Gevaar

Verscheidene soorten bladluizen veroorzaken schade in *aubergine, courgette en komkommer* door het onttrekken van plantensap, de productie van kleverige honingdauw (en daaropvolgend roetdauw) en het inbrengen van toxische stoffen. De groei van de plant stagneert en er ontstaan misvormde en/of door roetdauw vervuilde vruchten.

Alternatieven

Niet-chemisch

In de bedekte teelt van *aubergine, courgette en komkommer* worden verschillende preventieve maatregelen worden getroffen om een aantasting van bladluis te voorkomen of beperken zoals schoon starten met de teelt en een laag stikstofniveau in de voedingsoplossing. Dit wordt algemeen toegepast maar is niet afdoende om bladluisaantastingen gedurende de gehele teelt te voorkomen. Het plaatsen van insectengaas in luchtramen vermindert de invlieg van bladluizen van bladluizen maar beïnvloedt het kasklimaat en lichtinval negatief en wordt niet algemeen toegepast.

Voor de biologische bestrijding van bladluis zijn diverse natuurlijke vijanden beschikbaar, waaronder roofwantsen, sluipwespen, gaasvliegen, zweefvliegen, lieveheersbeestjes.

Sommige soorten luis zijn lastig onder controle te houden met biologische bestrijders omdat bij een laag aantastingsniveau al schade ontstaat. Zweefvliegen zijn effectief in de zomerperiode, maar moeilijk in het opbouwen van een populatie, daarom continu uitzetten.

In de zomer wordt de teelt van komkommers en courgette gewisseld. In de aanvraagperiode van deze vrijstelling vindt de opbouw van biologische bestrijders plaats. Deze ontwikkelen zich langzaam terwijl bladluizen zich juist explosief kunnen ontwikkelen

Met de toepassing van bovengenoemde niet-chemische maatregelen kan bladluis in de opstartfase van biologische bestrijders in een geïntegreerd gewasbeschermingssysteem niet afdoende worden beheerst. Een correctie met een integreerbare insecticide blijft noodzakelijk.

Met de toepassing van niet-chemische maatregelen en inzet van biologische bestrijders kan bladluis in een geïntegreerd gewasbeschermingssysteem voor aubergine niet afdoende worden beheerst.

Chemisch

Om bladluizen in de bedekte teelt van *aubergine, courgette en komkommer* te bestrijden zijn middelen op basis van acetamiprid, azadirachtin, deltamethrin, imidacloprid, flupyradifuron, pirimicarb, pyrethrinen, sulfoxaflor, thiacloprid en vetzuren van kaliumzouten beschikbaar.

Een middel op basis van spirotetramat is toegelaten in de bedekte niet-grondgebonden teelt van komkommer tegen witte vlieg, maar met een goede nevenwerking op bladluizen.

Een aantal van deze middelen zijn slecht integreerbaar met biologische bestrijders (acetamiprid, deltamethrin, imidacloprid, flupyradifuron, pyrethrinen, sulfloxaflor en thiacloprid). Van de resterende middelen is de werking beperkt tegen alle voorkomende bladluizen en/of gelden er beperkende toepassingsvoorwaarden.

In de bedekte teelt van courgette en komkommer zijn in een geïntegreerd gewasbeschermingssysteem onvoldoende chemische alternatieven ter bestrijding van alle voorkomende bladluizen.

In de bedekte teelt van aubergine zijn in een geïntegreerd gewasbeschermingssysteem onvoldoende chemische alternatieven beschikbaar om corrigerende behandelingen uit te voeren tegen alle voorkomende bladluizen. De pieken in de bladluispopulatie in de aanvraagperiode zijn onvoldoende op te vangen zonder verstoring van het geïntegreerde gewasbeschermingssysteem.

Bijzondere omstandigheden

Op 9 oktober 2018 heeft de Europese Commissie besloten de goedkeuring van de actieve stof pymetrozine niet te vernieuwen. Op basis hiervan heeft het Ctgb besloten de toelating van middelen op basis van pymetrozine te beëindigen, met een opgebruiktermijn tot 30-1-2020. Het middel op basis van deze werkzame stof was een integreerbaar middel in de bedekte teelt van komkommer, courgette en aubergine.

De sector en toelatinghouders leveren inspanningen om tot toelating van alternatieven te komen. De beoordeling door het Ctgb van uitbreidingsaanvragen van middelen voor de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette is gaande maar de besluiten worden niet verwacht voor de aanvraagperiode van deze vrijstelling. Waardoor deze alternatieven niet beschikbaar zijn in het teeltseizoen 2020.

De aanvraag voldoet aan de eis van bijzondere omstandigheden. Het aangevraagde middel past in de geïntegreerde bestrijding van bladluizen en draagt bij aan de instandhouding van geïntegreerde gewasbescherming. De sector en toelatinghouder leveren inspanningen om te komen tot een oplossing. Er is perspectief voor de toelating van een middel in de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette waardoor een kortstondig noodverband gerechtvaardigd is.

In de periode van 15 maart tot en met 12 juli 2020 was een middel op basis van flonicamid vrijgesteld in de bedekte teelt van courgette en de bedekte niet-grondgebonden teelt van komkommer. Voor bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine is vrijstelling verleend voor de periode van 15 maart tot en met 12 juli met een maximum van drie toepassingen. De huidige vrijstellingsaanvraag betreft het uitbreiden van de toepassingsperiode met 120 dagen, het maximaal aantal toepassingen blijft drie per 12 maanden.

Conclusie

De NVWA komt tot volgende conclusies:

- een landbouwkundig doelmatige geïntegreerde bedekte teelt van aubergine, courgette en komkommer in Nederland wordt bedreigd als bladluizen niet of onvoldoende bestreden kan worden;
- een landbouwkundig doelmatige geïntegreerde bedekte teelt van aubergine, courgette en komkommer is in Nederland met het beschikbare pakket aan maatregelen en middelen niet mogelijk;
- Er is perspectief voor reguliere toelatingen van middelen in de bedekte (niet-grondgebonden) teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette in Nederland waardoor een kortstondig noodverband gerechtvaardigd is. Voor de gevraagde vrijstellingsperiode zijn deze middelen niet beschikbaar.

De tijdelijke vrijstelling van Teppeki voor het bestrijden van bladluizen in de geïntegreerde bedekte (niet-grondgebonden) teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette voldoet aan de criteria voor een nood situatie.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende risicoreducerende maatregelen / restrictiezinnen:

Draag handschoenen bij werkzaamheden aan behandeld gewas.

Volksgezondheid

Voldoet aan de eisen.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende restrictiezinnen:

Gevaarlijk voor bijen en andere bestuivers. Voorkom dat bijen en andere bestuivende insecten de kas binnenkomen, bijvoorbeeld door alle openingen met insectengaas af te sluiten. Gebruik is wel toegestaan op bloeiende planten in de kas mits er geen bijen of andere bestuivers in de kas actief naar voedsel zoeken.

Let op: dit middel kan schadelijk zijn voor natuurlijke vijanden. Raadpleeg deskundigen (uw leverancier van natuurlijke vijanden, de producent van dit middel, uw adviseur) over het gebruik van dit middel in combinatie met het gebruik van natuurlijke vijanden.

Conclusie

Het College constateert dat er na het nemen van risicoreducerende maatregelen / het inachtnemen van restrictiezinnen geen risico verbonden is aan de vrijstelling.

Advies

Gezien het risico adviseert het College een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel Teppeki (flonicamid) ter bestrijding van bladluizen in de teelt van courgette (bedekt), komkommer (bedekt) en aubergine (bedekt, niet-grondgebonden). te verlenen onder vermelding van de volgende risicoreducerende maatregelen / restrictiezinnen:

Draag handschoenen bij werkzaamheden aan behandeld gewas.

Gevaarlijk voor bijen en andere bestuivers. Voorkom dat bijen en andere bestuivende insecten de kas binnenkomen, bijvoorbeeld door alle openingen met insectengaas af te sluiten. Gebruik is wel toegestaan op bloeiende planten in de kas mits er geen bijen of andere bestuivers in de kas actief naar voedsel zoeken.

Let op: dit middel kan schadelijk zijn voor natuurlijke vijanden. Raadpleeg deskundigen (uw leverancier van natuurlijke vijanden, de producent van dit middel, uw adviseur) over het gebruik van dit middel in combinatie met het gebruik van natuurlijke vijanden.

3 Overwegingen

Een hernieuwde tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel Teppeki is gewenst, omdat zonder deze vrijstelling de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en komkommer en de bedekte teelt van courgette op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen bladluizen. Hierdoor wordt de doelmatige teelt van bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en komkommer en de bedekte teelt van courgette bedreigd. Belanghebbenden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risico reducerende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld.

Vrijstelling voor de toepassing van Teppeki in de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en komkommer en de bedekte teelt van courgette werd eerder verleend:

– 10 maart 2020, Staatscourant 10 maart 2020, nr. 13726;

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Teppeki ter bescherming van de bedekte niet-grondgebonden teelt van aubergine en de bedekte teelt van komkommer en courgette tegen bladluizen.

Dit besluit treedt in werking op 20 juli 2020 en vervalt op 16 november 2020.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
M.C. Beens
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*